

- દીશ્વર પેરલીકુંડ

- નવલકૃતાખંડ

* નીચેના પ્રશ્નોના બે-ટણ વાર્ષિકોમાં ઉત્તર નાખો.

(૧) ગામના એક માણસે સાંઠથી જયવા કું કુચાલ્યું ?
જવાબ. ગામના એક માણસે સાંઠથી જયવા મારું સાઠના પગમાં ડહુકલી નાનવા કુચાલ્યું.

(૨) ઘંદાના લંબાવિલા દાથ પહુંચવાની હામ ડિન ડીઝનાગમાં ન હતી ?
જવાબ ઘંદાને પરણવાળા ક્રિડ નાતના જુવાનિયામાં ઘણાને હતા. પણ સૌંદર્યનાથવા ની વિચિત્ર અની આન્યામાં ન આવી તેવી પ્રસ્તર બની ગયો. ત્યારથી ઘંદાની લંબાવિલા દાથ પહુંચવાની હામ ડીઝનાગમાં ન હતી.

(૩) ઘંદાએ ગામના લોકોની વગર પૂર્ણાના ઉંદર ડિમ કર્યા ?
જવાબ. ગામના લોકો સાંઠની ડહુકલી જાંધવા જ્તાં ડરતા હતા. માત્ર અંદર ઘંદર વાતી ઊરતા હતા ક્રિએ કોય છે ? ત્યારે ઘંદાએ ઉંદર-જિલાડીની વાત કંલળાવી તેમની ચૂંઢડી વગરના ઉંદર કર્યા.

(૪) સાંઠ નાથવા બાજની ઘંદાએ પિતાની દલીલ છતાં પીતાની વિચાર ડિમ ન ફીરય્યો ?

જવાબ. ઘંદાએ તેના પિતાજી રયજુ આગળ પીતાની વિચાર ન ફીરય્યો, તારણ કે એ જુવાની કશી તીવ્ય પિતાની વંશ ક્યાની નહીંતી.

(૫) રથલુ ડિન નિરાશ થયો ?

જવાબ. ઘંદા સાંઠની નાથવા ક્યાની છે એ આણીને રથજુએ ઘંદાની ઘણી અમણગવી, પણ ઘંદા એડની લજી ન થઈ. ઘંદાએ ન તીંપના સાથે દલીલ કરી ડિન પીતાની વિચાર ફીરય્યો. સાથે રથલુ મિરાશ થયો.

(૬) ઘંદાની જુવ ન થય તી બારું ગામલાડી કરી તૈયારી સાથે આવ્યાં હતો ?

જવાબ. વંદનાની જુવ ન ભય એ માર્ટી ગામના કિટલાઈ લીડી હાયમાં
ગામના ઉપર તીર તૈયાર કરીની આપ્યા હતા.

(૧) લીડીના થોળામાં ગાણગાળાઈ કેમ કરું ચાહ્યો?

જવાબ. વંદાએ આખલાચી એક રાશવા છેઠું રહીની ચોલાનાં ત્વરિત
ચગલાં ચંલાવી દીધાં. આ ભેટની ગામના લીડીની એમ લગ્નું
કે, તે કી ગઈ. આથી ગાણગાળાઈ કરું ચાહ્યો.

* નીરીના પ્રભુના બે-તણ વાયમાં ઉત્તર નખી.

(૧) વંદાએ ગામના લીડીને વગર પુંછડાના ઉંદર કેમ કરું જરૂરી?

જવાબ. કેમ પુંછડાવાના ઉંદર જિલાડીના ગળે દંટ જાંઘવાની તાકાત
દૂરાવતા નથી એમ ગામના લીડીમાં પણ સાંઢની નાયવાની
હિંમત નથી. આથી વંદાએ ગામના લીડીને 'વગર પુંછડાના
ઉંદર' કર્યા.

(૨) એક ડાઢ્યા ઉંદરે જિલાડીના દુઃખની ક્ષયો ઉપાય બનાવ્યો?

જવાબ. એક ડાઢ્યા ઉંદરે જિલાડીના દુઃખની ઉપાય બનાવતાં કર્યું કે
જિલાડીના ગળે દંટ ર્ખાયો હોય નહીં તે આવી જેણે જ્ઞાપણની
અખર પડે. જીટલી (જિલાડી) આવે તો પ્રેરણાં જધા ઉંદર દરમા
સંતાર્દ કર્યા.

(૩) સાંઢની નાયવા એરી લીડીના મનમાં કો લય હતી?

જવાબ. સાંઢની નાયવા એરી લીડીના મનમાં લય હતી કે સાંઢની નાયવા
જનરને રિફાની કાંઠ મારી નાખશી. મનવરની અતનની કો લરોસી!

(૪) પોતાના પગ બંધાઈ ગયા છે એ કોણીની આખલાચી દ્રષ્ટ્યા શું કર્યું?

જવાબ. પોતાના પગ બંધાઈ ગયા છે એ કોણીની ચાંચયમાં સિંહ તાડું
તેમ આખલી બરાડીપી એને ઉદામા મારી એ બરો થયો. એણે
દીડવાની પ્રપલ કર્યો, યાણ એના પગ સાનસાઆ જેંચાયા એરણે
એરું જાણી બરાડી (પોડીપી).

* नीरेना प्रश्नीना ताण-चार वाक्यांमा उत्तर लप्ती:

(1) गावंमा शी आइल आवी पडी?

ज्ञान एक तीक्ष्णी, मदभस्त सांढ रघडती- रघडती गावंमा आवी यड्ही हती. ज्ञेने शीक्षी क्षीगंगा अने शीभाडामा छतां ठीर जुप लहनी नासेतां. दिवसी- दिवसी सांढनी उर वेघता घघवा भाङ्गी हती. सांढ क्षीमनी चाउ बगाडी नाजनी, पण डोई व्हु उ चाँ उरी शङ्कु नाई. गावंगा आ आइल आवी पडी हती.

(2) आजलाए शा भाटी चंदा पर हुमली न उर्यो?

ज्ञान चंदानी अणियाळी आंज्याए व्यंभयो हीप अमे आजली पड्यो-पड्यो चंदानी ताडी रह्यो. चंदाए तेने आजमा आंख परीती ताटक रख्यु. सामान्य रीति हूरधी डोई भनुस्त्यु उ पशुने आवती कुसी जीर्खी तेने पाढ्यन पडती, पण अरी ती अे उंची डोई उरी चंदा तरर ताडी रह्यो. गुमानी आजलानी जे रुग्न झुस्तक लाग्न ररी हती उ पही ज्ञेना रुग्नीशङ्किल अने सौंदर्यावी अे अंभर्द गयी हती. गमी न तारण हीप, पण आजलाए चंदा पर हुमली न उर्यो.

(3) आजली उंची डोई जमीन उपर नाजी निरांते शा भाटी शुती हती?

ज्ञान चंदा आजलानी पासे जेकी हिमतदा तेना ऊपाल उपर अने आंजी उपर हाथ फिरवी तेनी क्षायी ठिल उख्या लाग्नी. तेना कुमला हाथनी क्षर्पा आजलानी गमनी हती. चंदाना हाथनी क्षर्पा तेना शरीरने सतत चती रहे, जे भाटी आजली उंची डोई जमीनचिर नाची निरांते शुती हती.

(4) चंदाए आजलाना अनी पण उद्धर्नीना ठाळी ऊपारी लिल्ला दीदी?

ज्ञान आजली निरांते जेकी रह्यी अने चंदानी रह्यो- नह्यो अप पण कति रह्यो-तलितेना भायी अनी पण हाथ फिरता फिरता आरेप पण वाराश्वरती उंचा उरी अयो. चंदानी आसरी यद्य गद्य उ आजली अत्पारी ताव गरीबडी यद्य गयी छ. आपरिरित्यनि

લાલ લર્ડ વ્યંગાચી ઘામી રહીને જની પરી વારાસ્કરતી ડાઢાળોને
ગાજો લેવાની દીધો.

* જીથણે પ્રભુના શવિસ્તર ઉસર લખો.

(1) વ્યંગાચી ગામના લિડોની ઉંદર-બિલાડીની કઈ વાર્તા હુદી ? એ

જવાબ. વ્યંગા નિશાળમાં લાગતી હતી ત્વારે તેના માસ્તરે કરેલી ઉંદર-બિલાડીની વાર્તા તીળી ગામના લિડોની હુદી: ગામના લિડો ક્ષીપા ઉંદરોં એક વંઝન બિલાડીના હુદ્ધોની ઉપાચાર્યા લેવા લગ્ના. એક ડાઢ્યા ઉંદરી રસ્તી ડાઢ્યો કે બિલાડીના ગળે ધંડ બાંધ્યો રીય તી તેના આવવાની અખર પડતા જ બધા ઉંદરો દરમા સંતારી છય. એ વાત બધા ઉંદરીએ વધાવી લીધો. તીજી એક સાથી જલ્દી તીળ્યા: 'શાંતા, એ સારો ઉપાયદુષા પણ બિલાડીના ગળે ધંડ બાંધવા ક્રીંગ બય ?' તેમની એ સાંઠની ડાઢલી નાખવાય ક્રીંગ બય ? 'એ પૂર્ણદાવાળા ઉંદર અને તમે વગર પૂર્ણદાના' આમ કરાકું હરી વ્યંગાની સૌના હારની ઉડાડી.

(2) 'વધતી વિજય ઉંગાની દ્વારાની ગળી ગયો.' આ વિદ્યાનું ખાઠને આધારે સમજવી.

જવાબ. તીણાની, મદમસ્ત આજલી આડહેટી આવતાં લિડો પર કેર વર્તાવતી. એ સીમની પાછ બગાડતી. એની અછાની સો જુદુ લદ્દની નાસતા. આ આજલાને ક્રીંદ નાથી શક્યું નહીંતું, પણ ગામના કયાળુની બદાદુર દીકરીએ એ આજલાની નાખવાનું લોંઠું કર્યું. વ્યંગા નવી ચાલિયો, એટાણી ની કાપડું પદી, કબરી છરો ખીંચું અને હાથાં ડાઢલી લદની નીકળી. આજલાની જ્યાસી કદ્દાનીં આજલાનીં આંજમાં આંજ પરોવી રોટ્ટ રસ્યું. આજલી અનેાથા અંભાઇ ગાયો હીય બ્યેન જેની સામી તાડી રંધ્યો. પછી રિંમત કરીની વ્યંગા અને નજીક ગાઈ અને તેનાં ઊપાજ પર આંજો ઉપર પોતાની હાદુ ફુરવાની તેની સાથી જાણી કરવા નાગી. તેના કુમલા દ્વારાની સ્થર્ણ પોતાનો હાપ ક્રીંદવિની તેની સાથી ગાજે કરવા નાગી. તેના

કુબળા હાથની સ્પર્શ પોતાના શરીરને સતત ઘતી રહે જે માટે જાખલી ડીક છોન ઉપર નાખી નિરાની સ્વદ રહ્યો. આવી ચંદની રહ્યો- સાણી લય પણ કંતો રહ્યો. આ પરિસ્થિતિની લાલ ડાકો ચંદાએ તેના ગાયી અને પરી હાય ફુર્ખતાં તેના વારીય પરી વારાફરતી કુચા કરી ગેયા. કો પણને ચંદાની જાટલા ગરીબડા પર્દ વાયદે જાખલાને ભેદને દ્વારા જાળી, પણ કોને નાયવાની જો પણ્ણી આએ પાસે તેના હંદ્યમાં અગિલી દ્વારા ઓગળી ગઈ. ધ્યાન રહીને કોના જંને પરી વારાફરતી ડાડનાની નાળી લિરવવામાં જો સિઝઘ. જાસ, ચંદાનો વિચચ વચ્ચો, પણ જાખલા પ્રત્યે અગિલી જોની દ્વારાની દુજાવી દીધી.

(3) ચંદાનો પાતોલિખન કરો.

ચંદા એ રૂપજીનાં કંતાનીમાં સૌથી છિલ્લુ કંતાન હતી. તેનામાં તેના પિતાની કુવાનીજી કુસ્યો અને જીમ ઊતર્યો હતા. લગ્ભેર ચઢાવેલી એની ગુમાની વહેરી, અલિમાનથી ઇલેહું નાક, કુઝાલમાં નીચેલા હીઠ, જંબી રદ્દાર ડીક, ખડકની જીમ જાણના કહેવા તેના ખલા, કુલાંગો લરીની ચાલે -ત્પારી 'છરાડ- છરાડ' ચંતો તેની વણિયો જાને અમાંય શતા ર્ણાની બીજાણીમાં શાલતી તેની દ્રદ- જાબું વર્ગન લિફ્ટ ચંદાનું ઝર્ફ છે ચંદા ગુમાની, ચાલ્ય- વિચાસ દ્વારાવતી, નિલય તીમજ ગામના લલલલા મુકુષીની પોતાના પરાક્રમથી શરભાવી હે એવો છે. એની જાખલાની આંખમાં આંખ પરોવી કરેલું ત્રાંક, જાખલાની આંખ દ્રિતું અનું સૌંદર્ય, તેનો કુમળ સ્પર્શ એની તેના જુદ્ધિયાતુર્યથી પરસ્ત વચ્ચેથી આંદને નાખવામાં એની સિઝલતા મળી છે. આ પાતો દ્વારા લિફ્ટ કોડ સંજળા ર્ણીના અદ્ભુત પરાક્રમ પાસે મુકુપી કંખા પરી એવો નારીરાડિતની પરિચય કરતું હોયાં છે. કંપિસ્ટાન, મધ્યાંગીની પાણી 'દીકો' નું હિરજાઈનું પાતો એની 'જાગ્રીપ' નયતૃજીપાનું 'ચંદા' નું પાતો નારીરાડિતની ઉચ્ચ ઉદ્દેશ્ય હોય.

* शृंखलार्थः -

- (1) शयनुनि गुप्त पडीके वा आदि जंघायो?
- (2) शंदानी आवती भीष्म हिंसा द्वां वृषभराजन् महात्मा डेवी शेते परिवर्तन आयु इतु?
- (3) आजलो कमीन चर मों राजीने वा मादि शांतचो शृंख्यो हो?
- (4) शयनुनि पाटा लेणु करी.
- (5) तमारा गाम्भां आयो सांड हीय, तो तेनि नायवा तमि शुं करी?
- (6) घरमा तर्ह अडेला शुता हो अनो एडे थोर घरमा धूसी आवे तो, तमि शुं करसो?

* नीयेनां अडिक्कां भेडीः -

विलाग 'अ'

विलाग 'अ'

- (1) शीर्षी वजेला लोडी → वगर सुंछाना उंहरी
- (2) शंदानी आलवानी छटा → पाहेनो रेती.
- (3) आजला पासी शंदानुं जिसधुं → चांगला पशु आगल मालिङ्गु जिसधुं
- (4) शयनुनि हिंसा वर्दा अनि आजली → शर्कुननी हिंसा त्रियपक्षीन मायु
- (5) शंदाना पगलां → पाली छता रहिली लानाश.
- (6) आजला पासचा वर्दानुं उला धरु → ग्रुविना लपनो लंग उरावी छती आसरा
- (7) शथमां डाम्भा उपर शावलेनु तीर → खताजीलो अस्य

* नीयेनां वाज्पी डोणे जोदि छि अनि डोने करे छ तेलखो.

- (1) 'त्यारि तो जडरी जनी अप?
- क. आ वाज्प गामनी अडे मारेस जोदि छि अनि गामना लोडिनी कहीछी
- (2) 'पल उद्धली नाजवा डुणे ज्ञाती?' → शंदा जोदि छि गामना नोडेनेपुछेछे
- (3) 'बिया! पुरुषधारे न पाप ते डाप आजी तें क्षुपु?
- क. रप्पु जोदि छि अनि दीडरी शंदानी कही छो
- (4) 'तमि पुरुष हेजना ही ती - हुं तो डोहने पुरुषे हेजनी नदी
- क. शंदा जोदि छि अनि तीगा पिता रप्पुनी करे छो